

Ailə planlaşdırılması və Abort

Ailə planlaşdırılması nədir?

Ailə planlaşdırılması - reproduktiv yaşda olan kişi və qadınların nə vaxt, neçə uşağa sahib olmaları, uşaqların doğulması arasında fasilənin qoyulması deməkdir. Doğuşdan sonra növbəti hamiləliyə qədər ən azı 2 il fasilə verilməsi tövsiyə olunur. Hamiləliyin planlaşdırılması və hamiləlikdən qorunmaq üçün bir sıra təhlükəsiz və effektiv metodlar mövcuddur.

Ailə planlaşdırılması və Abort

Müasir və etibarlı üsullar

Hormon tərkibli vasitələr:

Həblər – gündə bir həb qəbul edilir;

İnyeksion kontraseptivlər – növündən asılı olaraq 1-3 aydan bir iynə vurulur;

Vaginal həlqələr – uşaqlıq yoluna yerləşdirilir. Təsiri 1 ay davam edir;

İmplantlar – dərialtına yeridilən kapsullardır. Təsiri növündən asılı olaraq 1-5 il davam edir;

Plastır – dəriyə yapışdırılır. Ay erzinədə 4 ədəd istifadə olunur.

Prezervativlər/kondomlar –

lateksdən hazırlanmış nazik, elastik və keçiriciliyi olmayan kisəciklərdir. Bu, həm hamiləlik, həm də cinsi yolla yoluxan infeksiyalardan qoruyan yeganə üsuldür!

Uşaqlıqdaxili vasitələr (spirallar)

– uşaqlıq boşluğuna yerləşdirilən kiçik ölçülü plastik elastik vasitələrdir. Təsiri uzunmüddətlidir, növündən asılı olaraq 3-10 il davam edir.

Qadın və kişi sterilizasiyası –

cərrahi yolla aparılan daimi kontrasepsiya üsuludur: qadınlarda uşaqlıq borularının, kişilərdə isə toxum daşıyıcı axarların cərrahi yolla bağlanmasıdır. Qərar məlumatlı və könüllü surətdə qəbul olunur.

Təcili kontrasepsiya – qorunmamış cinsi əlaqədən **sonra** hamiləliyin qarşısını alan üsullardır. Bu məqsədlə hormon tərkibli həblər və ya uşaqlıqdaxili vasitələr (spirallar) istifadə edilir.

Döşlə əmizdirmə

Həm ana, həm də uşaq üçün faydalı təbii üsuldür, yenidoğulmuş körpəni yalnız ana südü ilə qidalandırdıqda və bəzi sadə şərtlərə riayət etdikdə, ana 6 aya qədər özünü hamiləlikdən qoruya bilər.

Az etibarlı üsullar

Spermisidlər – uşaqlıq yoluna yeridilən kimyəvi vasitələrdir, müxtəlif formalarda mövcuddur.

Standart günlər üsulu – qadının hamilə qalmaq ehtimalının yüksək olduğu günlərin (fertil günlər) müəyyənləşdirilməsinə əsaslanır.

Natamam cinsi əlaqə – bu üsul bəzi hallarda hamiləliyin qarşısını alınmasına kömək etsə də, kişi və qadınların sağlamlığında ciddi problemlərin yaranmasına gətirib çıxarır.

Kitabca "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına dair 2014-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi üzrə Səhiyyə Nazirliyinin Tədbirlər Planı"nın 7.1-ci bəndinə uyğun olaraq Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İlahatlar Mərkəzi tərəfindən hazırlanmış və çap edilmişdir.

▲ Bakı, AZ1122, H.Zərdabi küç., 96
☎ 431 12 72 ☎ 430 52 85 ✉ office@ism.az
@ www.ism.az

Abort kontrasepsiya üsulu deyil!

Abortla hamiləlikdən qurtarmaqdansa, onun qarşısını almaq daha əlverişlidir. Unutmayın ki, bəzi hallarda abort bilavasitə və ya sonradan xoşagəlməz, hətta təhlükəli nəticələrə gətirib çıxara bilər.

Abort olunduğu halda:

- Gələcəkdə uşaqlıqdankənar hamiləliyin ehtimalı bir neçə dəfə artır
- İnfeksiyon fəsadların ehtimalı böyükdür
- Uşaqlığın deşilməsi ehtimalı var
- Bəzi hallarda sonsuzluq yarana bilər
- Sonrakı hamiləlikdə həm doğuş fəsadlarının, həm də yenidoğulmuşun sağlamlığında müəyyən problemlərin (xəstələnmə, şikəstlik, ölüm halları) olması ehtimalı artır

- Vaxtıdan əvvəl doğuşlar və özbaşına düşüklərin (uşaqsalmaların) baş vermə ehtimalı artır
- Kiçik çanaq orqanlarının iltihabi xəstəliklərinin baş vermə ehtimalı artır

Abort etdirən hamilələrin bir qismi yeniyetmələr və gənc qadınlardır. Çox vaxt onlar yol verdikləri əməli tam dərk etmir və sonra ömür boyu buna görə peşman olurlar.

Yadda saxlayın!

- Hamiləlikdən qorunmaq abortlarla müqayisədə, daha məqsədəuyğundur! Hazırda müxtəlif etibarlı və təhlükəsiz üsullar mövcuddur.
- Ailənin planlaşdırılması barədə hamiləlikdən əvvəl düşünmək lazımdır. Bununla arzuolunmaz hamiləlik və abortdan qurtulmuş olarsınız.
- Abort qadının həyatına təhlükə yaradır və gələcəkdə onun hamilə qalmaq ehtimalının azalmasına səbəb ola bilər!
- **Abort yalnız müəyyən istisna hallarda edilə bilər (məsələn: hamiləliyin davam etdirilməsi qadının həyatına təhlükə yaratdıqda, sosial göstərişlər olduqda və s.)!**

Ümumdünya Səhiyyə
Təşkilatı tövsiyə edir:

**Ananın və körpənin sağlam
olması üçün doğum vaxtını
düzgün planlaşdırın,
doğuşdan növbəti
hamiləliyə qədər ən azı
2 il fasilə verin!**